KSF Innlandet som oppdrag til Digi Innlandet

Til styringsgruppen i Digi Innlandet, møte 28. oktober 2026. Notatet er vedlegg til saken om KSF Innlandet. Det foreslår at styringsgruppen i Digi Innlandet trer inn som midlertidig prosjektstyre for KSF Innlandet i etableringsfasen 2027–2029, på oppdrag fra Gjøvik kommune.

Kort fortalt

Hva styringsgruppen tar stilling til. Om styringsgruppen i Digi Innlandet skal tre inn som prosjektstyre for KSF Innlandet i en treårig etableringsfase, 2027–2029, på oppdrag fra Gjøvik kommune.

Hvorfor. Som prosjektstyre kan styringsgruppen bidra til at KSF får et innhold og en organisering som støtter prioriterte utviklingsløp i Innlandet. KSF skal prioritere kunnskapsbehov innenfor helse og omsorg de første årene. Senere skal andre tjenesteområder bli del av KSFs portefølje. En tett samordning sikrer at aktiviteter i regi av KSF kan støtte prosjekter kommunene allerede har prioritert (for eksempel EPJ). Samordning med e-helse-nettverket og strukturene der (koordineringsgruppen og den regionale ressursgruppen) vil sikre god utnyttelse av ressursene.

Hva det innebærer. Saken gir ingen nye kostnader for Digi Innlandet og lite ekstra administrasjon. Den behandles i styringsgruppens ordinære møter, og styringsgruppen får jevnlig rapport.

Hva er KSF?

Kommunenes samarbeidsarena for forskning (KSF) er en landsdekkende samarbeidsstruktur som KS bygger opp, med støtte fra departementene og Norges forskningsråd. Den knytter kommunene sammen med universiteter, høgskoler og andre kunnskapsaktører. KSF ble prøvd ut i Bergen og Trondheim og har fått statlige midler siden 2024. Strukturen skal dekke hele landet innen utgangen av 2028.

> «Formålet med KSF er å styrke grunnlaget for kunnskapsbaserte beslutninger og tjenesteutvikling i kommunene og praksisnære utdanninger.» (KSFs etableringsplan, KS 2024). I etableringsperioden er hovedvekten på bærekraftige helse- og omsorgstjenester.

Nivå	Hvem og hva
Nasjonalt	KS leder, organiserer og finansierer
Regionalt	Sju KSF-regioner, hver med en vertskommune og en regional koordinator. Gjøvik kommune er vertskommune i Innlandet

Nivå	Hvem og hva
Lokalt	Kommuneklynger på minst fem kommuner, ledet av en motorkommune

Ved inngangen til 2026 fantes det 14 kommuneklynger med til sammen 170 kommuner i landet. Innlandet har ennå ingen.

Prosessen i Innlandet

Det ble lagt fram en plan for etablering av kommuneklynger i kommunedirektørutvalget i Innlandet (KDU) i januar 2026 (KDU-sak 3/26). Gjennom året har det vært ført dialog med KDUs medlemmer for å innhente innspill fra regionene de representerer. Det har vært gjennomført et åpent orienteringsmøte i regi av KS Region, med deltakere fra HR-ledere, kommunalsjefer for helse og omsorg og kommunedirektører fra kommuner i Innlandet.

Det ble 11. september lagt fram et forslag til justering av prosessen hvor kommuner som ønsket det, ble gitt anledning til å gå videre med etableringen (KDU-sak 13/26). I vedtaket åpnet KDU Innlandet for en slik prosess og oppfordret Gjøvik kommune til å vurdere en rolle som pådriver i etableringen av klynger.

Tidspunkt	Hovedpunkter
20. januar 2026	KDU Innlandet blir styringsgruppe for etableringsprosessen (sak 3/26). KDU og fylkesstyret ber om at klyngespørsmålet først drøftes i regionene
Våren og sommeren 2026	Dialog med kommunedirektørene i alle åtte regioner. Alle kommunene får anledning til å melde seg på og gi innspill
Sommeren 2026	Kommuner i Innlandet går inn i tre forprosjekter til nasjonale forsknings- og innovasjonssentre, ledet av Hamar, Trondheim og Kongsvinger
11. september 2026	KDU (sak 13/26) støtter at motiverte kommuner går videre, ber om robuste klynger og oppfordrer Gjøvik til å være pådriver. Forslaget kom fra KDU-leder Rannveig Mogren, med Digi Innlandet som forbilde

Tilbakemeldinger fra kommunene

Det store flertallet av kommunene i Innlandet står i en krevende omstilling, og kommuneøkonomien gir ikke rom for store felles satsinger på forskning og utvikling. Et klart signal fra kommunedirektørene er at forsknings- og utviklingsarbeid må støtte prioriterte utviklingsoppgaver for kommunene. Flere av kommunene peker på innføringen av ny, felles

EPJ som et sentralt prosjekt som bør støttes med forsknings- og utviklingsarbeid. Noen av utfordringene som er meldt, er:

- **Demografisk omstilling:** flere eldre og færre i arbeid. Det gis signal om at utviklingsaktivitet bør prioritere å utvikle personellbesparende løsninger som kan implementeres i bredden av kommunene i Innlandet.
- **Bærekraftig kommuneøkonomi:** Kunnskapsbasert tjenesteutvikling må innrettes for å sikre helhetlig og økonomisk bærekraftige tjenester, ikke kun utvikling av nye, kostnadskrevende omsorgsforløp i tillegg til dagens drift.
- **Kompetanse:** Tilgang på helsepersonell og opplæring av personell er en nøkkelfaktor for kommunene i hele Innlandet.
- **Gevinstrealisering:** Innføring av velferdsteknologi har stort potensial, men det trengs tydeligere prioritering og mer støtte til kommunene for å sikre at gevinstene kan realiseres.
- **Fremtidig bærekraft:** Det er behov for felles utviklingsløp, erfaringsdeling og kompetansetiltak for å sikre kommunens fremtidige bærekraft. Økt utenforskap blant yngre og en «yngrebølge» i helse og omsorg skaper behov for tverrsektorielle tiltak og kompetanseutvikling.

Prioriteringer i første fase

KSF skal bidra til kunnskapsbasert tjenesteutvikling i hele Innlandet. Innenfor etableringsplanen for KSF er det særlig tre delmål som skal realiseres på regionalt og lokalt nivå:

Prioritet	Forklaring
Praksisnære utdanninger (mål 5)	Smidige og desentraliserte opplæringsløp, slik at det blir lettere å få tak i kompetent personell
Ta i bruk det som virker (mål 3)	Kommunene innfører veldokumenterte modeller og forløp som er utviklet nasjonalt eller regionalt, og deler erfaringer på felles arenaer
Kunnskap om ressursbruk (mål 1)	Forskning som gir bedre styring av ressurser og mer bærekraftig økonomisk drift